

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jednotné environmentální stanovisko v oblasti ochrany životního prostředí při povolování záměrů

Dne 1. ledna 2024 nabyl v souvislosti s novým stavebním zákonem účinnosti zákon č. [148/2023](#) Sb., o jednotném environmentálním stanovisku (dále jen „zákon o JES“), kterým se realizuje princip integrace většiny podkladových správních úkonů vydávaných podle zvláštních zákonů v oblasti ochrany životního prostředí. Od začátku tohoto roku se tak zavádí nové podmínky pro schvalování stavebních záměrů.

Jednotné environmentální stanovisko

Jednotné environmentální stanovisko (dále jen „JES“) je závazné stanovisko vydávané pro záměry, které podléhají povolování podle zákona č. [283/2021](#) Sb., stavební zákon, v platném znění (dále jen „**stavební zákon**“), nebo posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „EIA“) podle zákona č. [100/2001](#) Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění (dále jen „**zákon o posuzování vlivů na životní prostředí**“), v rámci kterých se vydávají souhlasy, povolení či stanoviska v oblasti ochrany životního prostředí.

Závazné stanovisko JES nahrazuje jednotlivé správní úkony, které by se vydávaly podle zvláštních zákonů v oboru ochrany životního prostředí. Jejich výčet je stanoven právě prostřednictvím těchto zvláštních zákonů, především složkových zákonů či zákona č. [114/1992](#) Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „**zákon o ochraně přírody a krajiny**“). Nová právní úprava tak plně reflektuje princip komplexní a integrované ochrany životního prostředí.

JES je svou formou závazné stanovisko [\[1\]](#), tzn. správní úkon, proti kterému se nelze odvolat, jelikož není samostatným rozhodnutím ve správním řízení. [\[2\]](#) Zároveň je tak účastníkem řízení o vydání závazného stanoviska pouze žadatel. Ostatní účastníci však mohou JES napadnout v rámci navazujících řízení, tj. zejména v řízení o povolení záměru podle stavebního zákona, pro které je JES nezbytným podkladem v případě zásahu záměru do ochrany životního prostředí.

Vydání a fikce JES

Závazné stanovisko JES se vydává na základě písemné žádosti žadatele. Žádost musí obsahovat obecné náležitosti [\[3\]](#), ale i všechny náležitosti stanovené jinými právními předpisy pro vydání jednotlivých správních úkonů, namísto nichž se vydává. [\[4\]](#) V příloze žádosti je pak nutné doložit projektovou dokumentaci pro povolení záměru. [\[5\]](#)

Příslušnými orgány státní správy k vydání JES jsou především krajské úřady, pokud alespoň jeden z nahrazovaných správních aktů spadá do jejich působnosti, ve zbytkové působnosti je příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností. [\[6\]](#) Ve zvláštních případech se může jednat i o Ministerstvo životního prostředí, především pokud bude k vydání EIA podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí příslušné ministerstvo. [\[7\]](#) Orgán státní správy vydávající JES pak může požádat správní orgány, které by jinak dříve byly dotčenými orgány vydávajícími samostatné dílčí akty, o vydání podkladového nezávazného vyjádření. [\[8\]](#)

Příslušný orgán je povinen vydat JES bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 60 dnů ode dne podání úplné žádosti. Pokud je příslušným orgánem obecní úřad obce s rozšířenou působností, je povinen vydat JES nejpozději ve lhůtě pro vydání koordinovaného závazného stanoviska podle stavebního zákona.[\[9\]](#)

Závazné stanovisko může být souhlasné a podmíněné, v takovém případě stanoví podmínky povolení záměru, nebo nesouhlasné. Obsah JES je však dále závazný pro rozhodnutí správních orgánů v navazujících řízeních.[\[10\]](#) Platnost závazného stanoviska činí 5 let s možností opakovaného prodloužení opět vždy o 5 let.[\[11\]](#)

Pokud se však příslušný orgán nevyjádří ve stanovené zákonné lhůtě, nastává ex lege fikce souhlasného a nepodmíněného závazného stanoviska.[\[12\]](#) To neplatí v případech, kdy je JES vydané podle zákona o JES, namísto závazného stanoviska EIA podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí nebo správního úkonu orgánu ochrany přírody podle zákona o ochraně přírody a krajiny (viz níže).[\[13\]](#)

V případech, kdy se k povolení záměru vyžaduje EIA podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, existuje fakultativní možnost žádat o JES v rámci procesu vydání EIA. Pokud není žadatelem zvolena tato integrace, proces vydání EIA předchází vydání JES. Výhodou rozložení vydání obou závazných stanovisek je ta, že EIA je mnohem obecnější než JES, tudíž podkladem pro vydání EIA není potřeba předložit už hotovou projektovou dokumentaci povolovaného záměru. Nevýhodou je však zpomalení celého procesu.

JES nebo společné rozhodnutí podle zákona o ochraně přírody a krajiny

V souvislosti s přijetím zákona o JES byl současně novelizován zákon o ochraně přírody a krajiny. Souhlasy a povolení v něm uvedené se též nahrazují závazným stanoviskem JES v rámci záměrů podléhajících zákonu o JES. Jejich výčet je uveden v § 83 odst. 8 zákona o ochraně přírody a krajiny.[\[14\]](#)

Pokud se však záměr nebo jeho část vyžadující závazné stanovisko JES nachází ve zvláště chráněném území, evropsky významné lokalitě anebo ptačí oblasti (oblasti Natura 2000), orgán ochrany přírody vydá společné rozhodnutí v rámci společného řízení.[\[15\]](#) Takové společné rozhodnutí zahrnuje všechny souhlasy, povolení nebo jiná rozhodnutí, závazná stanoviska anebo vyjádření, které by jinak k posuzovanému záměru měly být vydány podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Příslušným orgánem k vydání společného rozhodnutí bude zpravidla Agentura ochrany přírody a krajiny nebo správa národních parků.

Zákon o ochraně přírody a krajiny tedy zavádí dva režimy, a to:

- a. povolování záměrů mimo zvláště chráněná území, kdy správní orgány vydávají namísto správních úkonů v oblasti ochrany životního prostředí závazné stanovisko JES; a
- b. povolování v rámci zvláště chráněných území (včetně soustavy Natura 2000), kdy (i) orgán ochrany přírody vydá společné rozhodnutí ve správním řízení namísto všech podkladových aktů dle zákona o ochraně přírody a krajiny a (ii) namísto všech ostatních podkladových aktů dle ostatních zákonů práva životního prostředí se bude vydávat JES jako závazné stanovisko.

Závěr

Zavedení závazného stanoviska JES přináší v oblasti ochrany životního prostředí významné změny směrem k efektivnímu a integrovanému řízení povolování záměrů. Nová právní úprava sjednocuje a nahrazuje individuální správní úkony vydávané podle zvláštních zákonů v oboru ochrany životního

prostředí. Lze tedy očekávat, že JES je krokem k usnadnění a urychlení celého procesu povolování záměrů.

JUDr. David Mašek, Ph.D.,
advokát, partner

Marie Kortusová,
paralegal

Mašek & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

Ovocný trh 573/12
110 00 Praha 1

Tel.: +420 226 886 271

e-mail: office@masekpartners.cz

[1] Ve smyslu § 149 zákona č. [500/2004](#) Sb., správní řád, v platném znění.

[2] Viz § 9 zákona č. [500/2004](#) Sb., správní řád, v platném znění.

[3] Viz § 37 zákona č. [500/2004](#) Sb., správní řád, v platném znění.

[4] Viz § 3 odst. 1 zákona č. [148/2023](#) Sb., o jednotném environmentálním stanovisku, v platném znění.

[5] Viz § 3 odst. 2 zákona č. [148/2023](#) Sb., o jednotném environmentálním stanovisku, v platném znění.

[6] Viz § 11 a násl. zákona č. [148/2023](#) Sb., o jednotném environmentálním stanovisku, v platném znění.

[7] Viz § 12 písm. b) zákona č. [148/2023](#) Sb., o jednotném environmentálním stanovisku, v platném znění.

[8] Viz § 4 a souv. zákona č. [148/2023](#) Sb., o jednotném environmentálním stanovisku, v platném znění.

[9] Viz § 5 odst. 1 zákona č. [148/2023](#) Sb., o jednotném environmentálním stanovisku, v platném znění.

[10] Viz § 149 zákona č. [500/2004](#) Sb., správní řád, v platném znění.

[11] Viz § 7 zákona č. [148/2023](#) Sb., o jednotném environmentálním stanovisku, v platném znění.

[12] Viz § 178 odst. 3 zákona č. [283/2021](#) Sb., stavební zákon, v platném znění.

[13] Viz § 178 odst. 4 zákona č. [283/2021](#) Sb., stavební zákon, v platném znění.

[14] Viz § 83 odst. 8 zákona č. [114/1992](#) Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

[15] Viz § 83 odst. 9 zákona č. [114/1992](#) Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [AML a diskriminace v realitní praxi: chyby, které mohou vyjít draho](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)